

Lausunto
5.5.2014

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira,
Mustialankatu 3
00790 Helsinki.

Dnro 3190/0004/2014

EVIRAN LAUSUNTOPYYNTÖ LIITTYEN OIVA III TARKASTETTAVIIN ASIAKOKONAISUUKSIIN

Elintarviketeollisuusliitto ry (ETL) kiittää mahdollisuudesta lausua Elintarviketurvallisuusvirasto Eviralle (virasto) OIVA III:n tarkastettavien asiakokonaisuuksien luettelon luonnoksesta. OIVA III vaiheen haaste on saada asiakokonaisuusluettelosta soveltuva hyvin erilaisia elintarvikkeita valmistaviin ja erikokoisiin huoneistoihin.

Ohessa kommentimme asiakokonaisuuksien luettelosta ja sen sisällöstä

Kuten jo OIVA II- vaiheessa olemme kommentoineet, järjestelmästä on tulossa varsin laaja, joten järjestelmän toimivuuden kannalta tarkastettavien asioiden määrää kannattaa edelleen tarkastella kriittisesti. Rivejä tulee karsia ja yhdistää nykyisestäään. Asiakokonaisuuksien tulee olla selkeitä, määrältään kohtuullisia ja olennaiset asiat huomioiva. **Erityishuomiota tulee kiinnittää siihen, että valvontatyössä tulee voida onnistua normaaleissa puitteissa nykyisillä resursseilla.**

Lausunnon liitteenä toimitamme liitetiedoston (Oiva III Liite 1 Muut Elintarvikehuoneistot tarkastettavien asioiden luettelo luonnos 14 4 2014), jonka yhteyteen olemme lisänneet rivikohtaisia kommentteja ja huomioita.

Myös OIVA III osalta haluamme todeta seuraavat seikat, jotka olemme todenneet jo OIVA II vaiheessa.

- 1) Liitteen 1 asiakokonaisuudet sinänsä ovat asianmukaisia, mutta niiden arviointia vaikeuttaa tässä vaiheessa valvonnan arviointiluokitusten puuttuminen.
- 2) Kuten jo Oivan I ja II vaiheessa todettiin, kiistanalaisia eivät ole tarkastettavat asiat, vaan se miten tarkastettavien kohtien lainmukaisuutta ja riskin suuruutta tulkitaan.
- 3) Arvioinnin ainoana ohjeena oleva lause ”Laitoksen omavalvontajärjestelmä on riittävä vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi”, tuo haastetta sille, joka tarkastuksen tekee, koska lause mahdollistaa hyvin erilaisia tulkintoja. Tulkintatilanteissa asia tulee harkinta asianomistajan eduksi, jos elintarviketurvallisuusriski ei ole merkittävä.

Ehdotammekin muutettavaksi seuraavia rivejä:

Rivikokonaisuudet 02 ja 03 voisi yhdistää kokonaisuudeksi, jossa tarkastellaan yhdellä katselmuksella elintarvikehuoneiston ja/tai tilan kuntoa, soveltuvuutta ja siisteyttä. Alarivit tulisi koostaa tarkastelu-

tiloittain: Elintarvikkeiden käsittelytilat ja välineet; Elintarvikkeiden varastointi, vastaanotto ja lähetystilat; Henkilöstön sosiaali- ja taukotilat; Siivousvälineiden ja jätehuollon tilat. Näin yhdellä kerralla katsovat tilat otetaan huomioon yhdellä rivillä, eikä siten, että samaa asiaa käsitellään monella eri rivillä. Taulukko selkeytyisi ja olisi sekä valvojan että toimijan oman arvioinnin kannalta helpommin ymmärrettävissä, sillä elintarviketurvallisuuden kannalta oleelliset kohdat tulee huomioida täsmällisemmin kirjoittamalla ohjeryihin ne seikat, jotka asiakokonaisuudessa tulee huomioida.

Myös pakkausmateriaaleja koskeva asia tulisi tarkastella yhdellä rivillä, jossa huomioidaan sekä pakkausmateriaalin soveltuvuus, puhtaus ja varastointikäytännöt. Pakkausmateriaali tulee erottaa käsitteenä muista elintarvikehuoneiston välineistä, koska pakkausmateriaalit ovat osa eteenpäin myytävää elintarviketuotetta, joka suojaa tuotetta ulkoisilta uhilta.

Lisähuomioita olemme kirjanneet liitteeseen 1.

ETL haluaa lisäksi tuoda viraston tietoon seuraavaa:

Tasapuoliseen valvontaan liittyy useita näkökulmia esim. maksuperusteet, valvontafrekvenssi, arviointiasteikko ja siihen liittyvä viranomaiskoulutus ja -ohjeistus. Näiden ohella joustavuutta voi käyttää tavassa toimia, keskustella, neuvoa ja myös arvioida toimijan erityispiirteitä niin että toimija kokee, että häntä kuullaan. Esimerkiksi rakenteelliset korjausvaatimukset tulisi pyrkiä ajoittamaan siten, että toimijan on mahdollista niistä selvittää ilman merkittävää talousriskiä. Myös mahdollisten remonttien ym. investointien suunnittelu ja läpivienti yhdessä toimijan kanssa vaatii hieman paikallista joustavuutta. On kohtuutonta, jos tilojen arvioinnista saa huonon arvosanan asiayhteydessä, jonka korjaaminen edellyttää aikaa vievän remontin (ja rahoituksen).

Vaikka lausuntopyynnössä ei pyydetä kommentteja valvontaraportin julkaisumuotoon, ETL haluaa muistuttaa, että valvontatyössä tulee aina noudattaa suhteellisuusperiaatetta. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti valvontatoimen on oltava tarpeellinen ja välttämättömän asetetun tavoitteen saavuttamiseksi. Elintarviketeollisuusliitto vastustaa heikoman hymiö-arvosanan mukaista valvontatiedon julkaisemista. Toivomme, että Elintarviketurvallisuusvirasto harkitsee kohtuullisempaa valvontatiedon julkaisemismallia, jossa otetaan toiminnan tason keskiarvo huomioon. Olemme antaneet täsmällisemmät kommenttimme valvontatulosten julkaisutapaan lausunnossamme OIVA II -vaiheesta ja haluamme muistuttaa, että kaikessa valvontatyössä tulee noudattaa hyvää hallintatapaa.

Kunnioitavasti

Elintarviketeollisuusliitto ry

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Heikki Juutinen', written in a cursive style.

Heikki Juutinen
Toimitusjohtaja